

1945 // Jiří Padevěť

Host, 349 Kč, již vyšlo

Konec druhé světové války je na spadnutí, ale Němci ustupující před vítězi stále zabíjejí civilisty. Při pochodech smrti z koncentráků, kdo padl, byl usmrcen, lidé umírali vyčerpáním a hladu. Jedli trávu mezi kolejemi. Sověti se chovají jako dobyvatelé,

znásilňují, plení a vraždí. Češi, kteří byli celou válku zalezlí, jsou najednou velcí vlastenci a neváhají se mstít na německých starcích, ženách a dětech. Při odsunu německého obyvatelstva ze Sudet tito vlastenci vraždí nevinné. Zlo a pomstychtivost propuká zejména ve zbabělcích a často v kolaborantech s esesáckým režimem, a když to poválečný chaos dovolí, zmocňují se i majetku někdejších sousedů a sadisticky zabíjejí ty, kteří neudělali nic špatného, jen mlčeli k bezpráví.

Jiří Padevěť, spisovatel, historik, knihkupec a nakladatel má tak úžasně kultivovaný jazykový knižní projev protkaný nevšedními a originálními metaforami, že některé mikropovídky připomínají až básně v próze. Krásná slova, radostná atmosféra z konce války, sny o budoucnosti, to vše se tak příjemně čte... a najednou prásk! Rána a konec života jedince, jenž byl v nesprávný čas v nesprávném místě. A to je ještě málo, často je život ukončen po prožitém utr-

pení, po drastickém mučení. Na konci každé povídky je pak uvedeno kde a kdy k tomu doopravdy ve skutečnosti došlo. Nic není vymyšleno. Holá a krutá pravda, o níž propagandisté po únoru 1948 záměrně mlčeli, a ty, kteří ji zmiňovali nebo rozkrývali, byli posíláni do komunistických lágrů nebo byli nuceni emigrovat.

Když tuhle útlou, ale ve své výpovědi silnou knihu čtete, nevíte, zda plakat smutkem, vzteky, anebo se jako milovníci češtiny kochat uměleckým vyjádřením autora.

Každopádně je to důležitá a zásadní kniha, která vás zasáhne hluboko do ledví a uvědomíte si, jak je důležité vědět a stále připomínat, zejména mladým generacím, události uplynulých let, které pro mnohé jsou zapadlé v mlhách minulého století, a pamětníků těch krvavých časů již mnoho nezbývá.

Zuzana Dorogiová